

Cumartesi Anneleri/İnsanları 986. Hafta Gözlem Raporu

Gözlemlenen etkinlik/toplantı/yürüyüş: Cumartesi Anneleri/İnsanları 986. Hafta Buluşması – Galatasaray Meydanı (Beyoğlu, İstanbul)

Gözlem tarihi: 17 Şubat 2024

Gözlemci kişi ve kurumlar: Hakikat Adalet ve Hafıza Çalışmaları Derneği (Hafıza Merkezi), Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA), Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi

Gözlemci toplantı alanına varış: 09.58

Gözlemci alandan ayrılma: 13.36

Gözlem ve gözlem yöntemi hakkında:

Birleşmiş Milletler Evrensel Olarak Tanınan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesinde Toplumsal Kuruluşların (Organların), Grupların ve Bireylerin Hakları ve Sorumlulukları Üzerine Bildirgesi'nin¹ 6(c) maddesi, "İnsan haklarına ve temel özgürlüklere hem hukuksal olarak hem de pratikte uyulması yönünde inceleme, araştırma, saptama, değerlendirme, bu yollar ve diğer uygun yollarla kamunun dikkatini bu sorun üzerine çekme hakkı vardır" hükmüyle hak savunucuları ve hak örgütlerinin insan hakları ihlallerine yönelik çalışmalar yapmalarını ve bu çalışmaları hak ihlalleri hakkında farkındalık yaratmak amacıyla kamuoyuyla paylaşmalarını güvence altına almaktadır.

Rapordaki imzacı kurumlar, yukarıda belirtilen maddede güvence altına alınan hak kapsamında² Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın barışçıl buluşmalarını gözlemlemektedir. Kurumlar, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT), "Barışçıl Toplanma Özgürlüğünün İzlenmesine İlişkin Kılavuz"³da belirtilen yöntemleri gözlem faaliyetlerinde esas almaktadır.

Gözlemci kurumlar, barışçıl toplanma özgürlüğünün kullanılmasını engellemeye yönelik müdahalelerin sonucu olarak ortaya çıkan insan hakları ihlallerini tespit etmek, belgelemek ve

¹ UN Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms,

<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N99/770/89/PDF/N9977089.pdf?OpenElement>.

Türkçe gayri resmi tercümesi için bkz. <https://www.ihd.org.tr/ble-mletler-san-haklari-savunucularinin-korunmasi-bdges/>

² Bu hak, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde de öngörülmektedir: *Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme Madde 19*: "Herkes, düşüncelerini açıklama hakkına sahiptir; bu hak, herkesin, ülkesel sınırlara bağlı olmaksızın her çeşit bilgiyi ve fikri, sözlü, yazılı ya da basılı biçimde, sanat eserleri biçiminde ya da kendi seçeceği herhangi bir başka biçimde araştırma, edinme ve iletme özgürlüğünü de içerir."

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Madde 10: "1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir."

³ OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights, *Handbook on Monitoring Freedom of Peaceful Assembly*, https://www.osce.org/files/f/documents/d/1/473439_0.pdf

ihlallerin önlenmesi için savunuculuk faaliyetleri yürütebilmek amacıyla kılavuzda da belirtildiği gibi çeşitli izleme ve belgeleme yöntemleri ile gözlem faaliyetlerini desteklemektedir.⁴ Bu kapsamda gerekli görülmesi durumunda sosyal ve yaygın medya taraması, mahkeme kararları, mülki idare amirlerinin karar ve duyuruları, kolluk kuvvetlerinin yazışma ve tutanakları gibi belgelerin değerlendirilmesi ve hak ihlallerine maruz kalan kişilerle mülakat yapılması gibi farklı izleme ve belgeleme yöntemlerine başvurulmaktadır.

Gözlem raporları, gözlemlenen buluşmayı takip eden cuma günleri kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Toplantı öncesi duruma ilişkin notlar:

1. Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın gözaltında kaybedilen sevdiklerinin akıbetini sormak ve adalet taleplerini dile getirmek için bir araya geldikleri mekan olan Galatasaray Meydanı'ndaki eylemi gözlemlemek üzere gelen gözlemciler, 09.58'de Taksim Meydanı yönünden Galatasaray Meydanı'na doğru yürümeye başladılar.
2. 10.01'de İHD İstanbul Şubesi'nin bulunduğu Çukurlu Çeşme Sokak'a varan gözlemciler, dernek yakınında herhangi bir polis varlığı olmadığını gözlemlediler.
3. Galatasaray Meydanı'na gitmek üzere 10.03'te İHD İstanbul Şubesi'nin bulunduğu sokaktan ayrılan gözlemciler, Büyük Parmakkapı Sokak üzerinden İstiklal Caddesi'ne çıktılar.
4. 10.06'da Taksim Meydanı yönünde Galatasaray Meydanı'na uzaklığı 350 metre olan Ağa Camii önünde emniyete ait sivil plakalı iki hafif ticari aracın park halinde olduğu görüldü. Üzerinde "Polis" ibaresi bulunan bir binek aracın ise aynı hizadaki alışveriş merkezi önünde park halinde olduğu gözlemlendi.
5. 10.11'de Galatasaray Lisesi'nin bir süredir inşaatlarda kullanılan güvenlik panelleriyle tamamen kapalı olan İstiklal Caddesi cephesindeki duvarı önünde emniyete ait sivil plakalı üç binek aracın park halinde olduğu görüldü. "Güvenlik Şube" ibareli yelekler giyen polis memurları ile çevik kuvvet üniformalı polis memurlarından oluşan 8-10 kişilik bir grubun lisenin köşesinde beklediği; beyaz şeritli, koyu mavi ve üzerinde "Polis" ibaresi bulunan yelekler giyen 8-10 polis memurunun ise Meşrutiyet Caddesi'nin İstiklal Caddesi'ne bağlandığı sağ köşenin hizasındaki seyyar satıcının etrafında bekledikleri gözlemlendi.
6. 10.12'de sürekli olarak demir bariyerler ile çevrili ve içerisinde emniyete ait araçlar ile polislerin beklediği Galatasaray Meydanı içerisinde polislerin sevkiyatı için kullanılan iki midibüsün çalışır halde beklediği görüldü. İki çevik kuvvet polisinin aracın yanında durduğu, uzun namlulu silah taşıyan iki polisin ise meydan içerisinde beklediği gözlemlendi. Meydan içerisinde ayrıca mobil zırhlı siperlik olduğu görüldü. Meydanı

⁴ a.g.e, sf. 14

kapatan demir bariyerlerin önceki haftalarda olduğu gibi bu hafta da plastik kelepçeler ile birbirine bağlandığı ve meydan girişinde akordeon bariyerler olduğu gözlemlendi.

7. 10.14'te tepe ışıkları yanan emniyete ait bir binek aracın Saint Antuan Katolik Kilisesi önünde çalışır durumda park halinde olduğu görüldü.
8. Ön camında bulunan çakardan emniyete ait olduğu anlaşılan sivil plakalı bir binek aracın 10.18'de Yapı Kredi Kültür Sanat önüne park edildiği görüldü.
9. 10.28'de tepe ışıkları yanan emniyete ait bir binek aracın Meşrutiyet Caddesi'nin İstiklal Caddesi'ne bağlandığı sağ köşenin hizasındaki seyyar satıcının önünde durduğu görüldü. Rütbeleri öğrenilemeyen, sivil giyimli iki polis amirinin çalışır durumdaki aracın içerisinde beklediği gözlemlendi.
10. Polis sevkiyatı için kullanılan bir minibüsün 10.29'da Yapı Kredi Kültür Sanat önünde park halinde beklemekte olduğu görüldü.
11. 10.31'de ön camında bulunan çakarı yanan ve polis sevkiyatı için kullanılan bir midibüsün Taksim Meydanı yönünden Galatasaray Meydanı yönüne doğru gittiği görüldü. Aracın bir süre meydanı kapatan bariyerlerin önünde bekledikten sonra Şişhane yönüne doğru hareket ettiği ve Galatasaray Meydanı'na uzaklığı yaklaşık 250 metre olan Odakule'nin hemen yanındaki Deva Çıkmazı Sokak'a park edildiği görüldü.
12. 11.08'de Beyoğlu Kaymakamlığı ve İstanbul Valiliği'nin resmi web sitelerini kontrol eden gözlemciler, herhangi bir yasaklama kararının kamuoyu ile paylaşılmadığını tespit ettiler.
13. Galatasaray Meydanı'na yakın noktalardaki polis sayısının 11.13 itibariyle artmaya başladığı görüldü.
14. Polise ait anons aracının 11.14 itibariyle Galatasaray Lisesi önüne park edildiği görüldü. Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 14 Ekim 2023 tarihindeki [968. hafta buluşmasında](#) Newroz Ali Tosun'a yönelik işkence ve diğer kötü muamele yasağına aykırı olacak şekilde fiziksel şiddet uyguladığı kayıt altına alınan ve Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın avukatlarının hakkında "işkence" iddiasıyla suç duyurusunda bulunduğu saçsız, kır sakallı ve rütbesi öğrenilemeyen polis amiri ile rütbeleri öğrenilemeyen polis amir ve memurlarının anons aracına yakın bir noktada beklemeye başladıkları görüldü.
15. Galatasaray Meydanı içerisindeki midibüslerin 11.15 itibariyle meydandan çıkarıldıkları ve Şişhane yönüne doğru giden araçların Odakule önüne park edildiği gözlemlendi.
16. 11.16'da emniyete ait sivil plakalı iki binek araç ile bir hafif ticari aracın daha Yapı Kredi Kültür Sanat önüne park edildiği görüldü.
17. Polis sevkiyatı için kullanılan iki midibüsün 11.18 itibariyle Odakule önünde, bir midibüsün ise Deva Çıkmazı Sokak'ta park halinde ve çalışır durumda olduğu görüldü. Odakule önünde park halinde olan araçların önünde uzun namlulu silah taşıyan iki polis memurunun beklediği gözlemlendi.

18. Beyaz şeritli, koyu mavi ve üzerinde “Polis” ibaresi bulunan yelekler giyen iki polis memurunun, 11.21 itibariyle Şişhane yönünde, Galatasaray Meydanı’na 60 metre uzaklıkta olan Milli Piyango İdaresi Galatasaray Şubesi önünde beklemeye başladığı gözlemlendi. Emniyete ait sivil plakalı bir binek aracın da bu noktaya park edildiği görüldü.
19. Beyaz şeritli, kırmızı ve üzerinde “Polis” ibaresi bulunan yelek giyen dört polis memurunun 11.23 itibariyle Meşrutiyet Caddesi üzerinde bulunan bir özel bankanın şubesi önünde beklemeye başladıkları görüldü.
20. Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürü’nün 11.36’da Galatasaray Meydanı’na geldiği ve meydana yakın bir noktada beklemeye başladığı görüldü.
21. Güvenlik Şube Müdürlüğü, Koordinasyon Şube Müdürlüğü, Spor Güvenliği Şube Müdürlüğü’nden Sorumlu İl Emniyet Müdürü Yardımcısı’nın 11.40’ta Galatasaray Meydanı’na geldiği ve meydana yakın bir noktada beklemeye başladığı görüldü.

Toplantıya ilişkin notlar:

22. Cumartesi Anneleri/İnsanları’nın 11.40 itibariyle İHD İstanbul Şubesi’nden ikişer kişilik gruplar halinde çıkmaya başladıkları görüldü.
23. İHD İstanbul Şubesi’nden ayrılan Cumartesi Anneleri/İnsanları’nın İstiklal Caddesi’ne çıktıkları Büyük Parmakkapı Sokak’ın köşesinde bulunan bir çikolata dükkanı önünde sivil giyimli polislerin beklediği görüldü.
24. Meydana yakın noktalarda bekleyen polis sayısının 11.50 itibariyle arttığı gözlemlendi.
25. Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularının, 11.50 itibariyle Galatasaray Meydanı’na yakın noktalarda toplanmaya başladıkları görüldü. Rütbeleri öğrenilemeyen, sivil giyimli polis amirleri ile polis memurlarının Cumartesi Anneleri/İnsanları’na yakın noktalarda beklemeye başladıkları gözlemlendi.
26. 23 Şubat 1995 tarihinde İzmir’de gözaltında kaybedilen 19 yaşındaki **Murat Yıldız**’ın annesi **Hanife Yıldız**, 15 Şubat 1995 tarihinde ailesiyle iletişim kurmayı kesen, ağır işkence izleri taşıyan bedeninin 2 Mart 1995 tarihinde Beykoz’da bir ormanlık alana atıldığı ve daha sonra kimsesizler mezarlığına defnedildiği sonradan öğrenilen **Rıdvan Karakoç**’un kardeşi **Hasan Karakoç**, 1 Mart 1995 tarihinde İstanbul’da gözaltına alınan ve ağır işkence izleri taşıyan bedeni aylar sonra kimsesizler mezarlığında bulunan **Hasan Ocak**’ın kardeşi **Hüseyin Ocak**, 12 Eylül 1994 yılında Ankara Dikmen’de gözaltına alındıktan sonra kaybedilen **Kenan Bilgin**’in kardeşi **İrfan Bilgin**, 12 Eylül 1980 askeri darbesinin ardından 13 Eylül 1980’de Ardahan’ın Okçu Köyü’ndeki evinden güvenlik güçleri tarafından gözaltına alındıktan sonra kaybedilen ve işkence sonucu öldüğü Meclis İnsan Hakları İnceleme Alt Komisyonu’nun [raporu](#) ile de ortaya konulan **Cemil Kırbayır**’ın kardeşi **Mikail Kırbayır**, 21 Kasım 1980 tarihinde İstanbul’da gözaltına alındıktan sonra kaybedilen **Hayrettin Eren**’in kardeşi **İkbal Eren**, 19 Ekim 1995 tarihinde İstanbul’da gözaltında kaybedilen **Fehmi Tosun**’un eşi **Hanım Tosun**, 1994 yılında Batman’da kaybedilen **İbrahim Çelik**’in kızı ve babasının

peşinden giden ancak daha sonra kendisinden bir daha haber alınamayan **Edip Çelik**'in kardeşi **Feryal Çelik** ile Kadınlar Birlikte Güçlü Platformu'ndan **Dilek Başalan** ve **Evrım Gürenin**'in 11.54'te Galatasaray Meydanı'nı kapatan bariyerlerin önüne geldikleri gözlemlendi.

27. Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın ve hak savunucularının 11.56 itibariyle yanlarında getirdikleri fotoğraf ve karanfilleri kendi aralarında dağıtmaya başladıkları görüldü. Önceki 15 haftanın aksine polis memurlarının bu anları kamerayla kaydetmedikleri gözlemlendi.
28. Cumartesi İnsanı İkbal Eren'in 12.01 itibariyle [basın açıklamasını](#) okumaya başladığı görüldü. 15 Şubat 1995 tarihinden sonra kendisinden haber alınamayan, ailesinin ısrarlı arayışının ardından ağır işkence izleri taşıyan bedeni Altınşehir Kimsesizler Mezarlığı'nda bulunan **Rıdvan Karakoç**'un dosyasında sürdürülen cezasızlık politikası kamuoyuyla paylaşıldı. Rıdvan Karakoç'un gözaltında kaybedilmesi, ağır işkenceye maruz bırakılması ve öldürülmesi hakkında yürütülen soruşturmada 29 yıldır yalnızca rutin yazışmaların yapıldığı belirtilen açıklama, "986. haftamızda bir kez daha yargı makamlarına sesleniyoruz: Rıdvan Karakoç'un gözaltında kaybedilmesi ile ilgili gerçeği ortaya çıkarma görevinizi yerine getirin. Suçtan sorumlu olan kişi ve kurumları tespit ederek cezalandırılmalarını sağlayın. Kaç yıl geçerse geçsin; Rıdvan Karakoç için, tüm kayıplarımız için adalet istemekten, devletin evrensel hukuk normları içinde hareket etmek zorunda olduğunu hatırlatmaktan vazgeçmeyeceğiz" ifadeleriyle sonlandırıldı. Açıklamanın ardından Hasan Karakoç konuştu ve 29 yıldır ailesinin maruz bırakıldıklarını anlattı.
29. Elllerinde kamera olan, sivil giyimli üç polis memurunun açıklamanın başlamasıyla birlikte kayıt almaya başladıkları gözlemlendi. Polis memurların, grubun tam karşısında, solunda ve sağında olacak şekilde konumlandırıldıkları görüldü. Galatasaray Lisesi yönüne doğru grubun sağ tarafında konumlanan polis memurunun, 12.02'de açıklamayı takip eden vatandaş ve gazetecileri de kayda aldığı görüldü.
30. Sivil giyimli polis memurlarının basın açıklaması sırasında açıklamayı takip eden gazetecilerin arasında durdukları gözlemlendi. Önceki 15 haftanın aksine kayıt alan polis memurları dışında diğer sivil giyimli polis memurlarının 10 kişilik grubun fotoğraf veya videolarını çekmedikleri görüldü.
31. Açıklamanın 12.10'da tamamlanmasının ardından Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın ve hak savunucularının ellerindeki karanfillerden bazılarını Galatasaray Meydanı'nı kapatan ve açılmayan demir bariyerlerin üzerinden meydana attıkları görüldü. Sivil giyimli polis memurlarının bu anları da kamera ile kaydettikleri gözlemlendi.
32. Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularının 12.15 itibariyle meydana ayrılmaya başladıkları ve kendilerini takip eden polisler tarafından bir süre daha kayıt altına alındıkları gözlemlendi.
33. Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularının Galatasaray Meydanı'na karanfil bırakmaları ile sonlanan buluşmaları yaklaşık 21 dakika sürdü. İstiklal Caddesi üzerinde oluşturulan "güvenlik çemberleri" ile Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın buluşmalarının engellendiği ve kayıp yakınları ile hak savunucularının gözaltına

alındıkları haftaların aksine bu 21 dakikalık süre içerisinde İstiklal Caddesi, Galatasaray Meydanı ve çevresinde hayatın olağan akışının, yaya-araç trafiğinin ve bölge esnafının çalışmasının olumsuz şekilde etkilenmediği, bu sürede nostaljik tramvayın da seferlerine devam ettiği gözlemlendi.

Toplantı sonrasında ilişkin notlar:

34. Sivil giyimli polis memurları, rütbeleri öğrenilemeyen polis amirleri ile çevik kuvvet üniformalı polislerin 12.25 itibarıyla İHD İstanbul Şubesi'nin bulunduğu sokağın köşesinde beklemeye başladıkları görüldü. Polis sayısının zaman içerisinde artmaya devam ettiği gözlemlendi.
35. 13.21'de çevik kuvvet polislerini taşıyan bir midibüsün City Center Hotel'in yanında ve Billurcu Çıkmazı Sokak'ın köşesinde bulunan otoparka park edildiği görüldü. Uzun namlulu silah taşıyan bir polisin aracın önünde beklediği gözlemlendi.
36. İHD İstanbul Şubesi'nin bulunduğu sokaktaki polis varlığının, her cumartesi günü 13.30'da gerçekleştirilen "F Oturumu" sırasında da devam ettiği gözlemlendi. Sokağın köşesinde ve İHD İstanbul Şubesi'nin girişinin karşısında bekleyen sivil giyimli polis sayısının F Oturumu'na kadar giderek arttığı görüldü.
37. 13.36'da Galatasaray Meydanı'nın önünden geçen gözlemciler, polis sevkiyatı için kullanılan bir midibüsün meydana geri getirildiğini gördü.

Hukuki durum:

Anayasa Mahkemesi (AYM), Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 25 Ağustos 2018 tarihinde düzenlenen 700. hafta buluşmasının Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından yasaklanmasının ve polisin sert müdahalesinin Anayasa'nın 34. maddesince garanti altına alınan "toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının" ihlali olduğuna dair iki ayrı karar verdi. AYM, o gün gözaltına alınanlar arasında bulunan Cumartesi İnsanları'ndan [Maside Ocak Kışlakçı](#)'nın başvurusunda oy çokluğuyla aldığı kararın "yeni ihlallerin önlenmesi için" Beyoğlu Kaymakamlığı ve Adalet Bakanlığı'na; 700. hafta buluşmasına katılan İHD İstanbul Şubesi Başkanı [Gülseren Yoleri](#)'nin başvurusunda oybirliği ile aldığı kararın ise Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine karar verdi.

Polis müdahalesine dayanak olarak gösterilen yasaklama kararında 700. hafta buluşması için bildirim yapılmamış olması gerekçe olarak öne sürülmüştü. AYM, kararlarında toplantı ve gösterilere yönelik müdahalenin zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşıladığının ve orantılı olduğunun ispatının gerektiğine dikkat çekti. İdari makamların toplantı ve gösteri yürüyüşlerini otomatik olarak yasaklama yoluna gitmek yerine bu hakkın etkin kullanımını sağlamaya yönelik pozitif yükümlülükleri olduğunu hatırlatan AYM, Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 1995 yılından bu yana barışçıl bir şekilde toplandıklarına dikkat çekerek idarenin bu etkinliğin yapılacağına ilişkin olarak önceden bilgisi olmadığını iddia edemeyeceğine kanaat getirdi. Buna ek olarak AYM, Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın "gözaltında kaybedilen yakınlarının

bulunması ve kamuoyunda farkındalık yaratılması için oturma eylemi düzenlemek istemesinin demokratik bir toplumda saygı ile karşılanması gerektiği”ne hükmetti.

Cumartesi Anneleri/İnsanları, AYM'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) kararının ardından ilk kez 8 Nisan 2023 tarihindeki 941. hafta buluşması için Galatasaray Meydanı'na çıkmak istedi ve polis tarafından engellenerek gözaltına alındı. O haftadan bu yana 13 Mayıs Cumartesi günü hariç her cumartesi, barışçıl buluşmalarını gerçekleştirmek için Galatasaray Meydanı'na çıkmaya çalışan Cumartesi Anneleri/İnsanları, 4 Kasım 2023 tarihine denk gelen [971. hafta](#) buluşmasına kadar her hafta polis tarafından engellendi, işkence ve diğer kötü muameleye maruz bırakılarak gözaltına alındı. 4 Kasım'daki buluşma sırasında da engellenerek kolluk kuvveti tarafından “güvenlik çemberi” içerisine alınan Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucuları fiili olarak yaklaşık 25 dakika “güvenlik çemberi” içinde tutulsa da önceki 29 haftanın aksine gözaltı işlemi uygulanmadı.⁵

Gözlemci kurumlar, AYM kararlarının uygulanma durumuna dair şu hususlara dikkat çeker:

Önceki 15 hafta olduğu gibi Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 17 Şubat 2024 tarihinde gerçekleştirilen 986. hafta buluşmasına da polis tarafından müdahale edilmemiş, buluşma ve basın açıklaması bu şekilde engellenmemiştir. Ancak, 986. hafta buluşmasında Cumartesi Anneleri/İnsanları'na yönelik bir müdahale olmasa da aşağıda belirtilen sebeplerden ötürü AYM'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) ve [Gülseren Yoleri](#) kararlarının uygulandığını söylemek mümkün değildir.

- AYM⁶ ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM)⁷ içtihatlarına göre bir toplantının kısıtlanması kavramı, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılması öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılan müdahaleleri kapsamaktadır. Bu bağlamda, Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 986. hafta buluşmasının kolluk tarafından kısıtlandığı tespit edilmiştir.
- Öncelikle, AYM'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) ve [Gülseren Yoleri](#) kararlarına rağmen Galatasaray Meydanı'nın etrafındaki bariyerler açılmamış ve dolayısıyla Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 1995'ten beri açıklama yaptıkları nokta olan anıtın önünde basın açıklaması yapmaları engellenmiştir. Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın basın açıklaması sırasında gözetim altında tutuldukları gözlemlenmiştir. İHD İstanbul Şubesi'nin bulunduğu sokaktaki polis varlığı, Galatasaray Meydanı'ndaki basın açıklamasına katılabilecek kişi sayısının 10 olarak kısıtlanması, sayı kısıtına uyulup uyulmadığının toplantı süresince kontrol edilmesi ve açıklamanın birden fazla kamera ile kayıt altına

⁵ 8 Kasım 2023 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Toplantısı sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (HEDEP) Urfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'ya Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın buluşmalarına yönelik haftalardır devam eden polis engellemelerini sorması üzerine Yerlikaya “Cumartesi Anneleri'nin yaşadığı mağduriyettir. En kısa zamanda sürede çözüm üreteceğiz. Bu hafta gördünüz gözaltı yapmadık,” yanıtını verdi. (Kaynak: “[Ali Yerlikaya: Cumartesi Anneleri'nin yaşadığı mağduriyettir.](#)” *Gazete Duvar*, 08.11.2023.)

⁶ Bkz. Halkevleri Derneği, Başvuru. No: 2015/9174, 7/3/2019, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2015/9174>

⁷ Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesine ilişkin Rehber*, https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Art_11_TUR

alınması Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 986. hafta buluşmasının kolluk tarafından kısıtlandığının en önemli göstergelerindendir.

- Bilindiği gibi Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın Galatasaray Meydanı'ndaki buluşmaları, zorla kaybedilen yakınlarının akıbetini soran ve faillerin tespit edilmesini talep eden bir basın açıklaması düzenlemekten ibarettir. Bu gözlem raporunda tespit edilen müdahale ve kısıtlamalar, AYM'nin de işaret ettiği gibi⁸ Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın zorla kaybedilen yakınlarının akıbetine ilişkin kamuoyunda farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmalarını da olumsuz şekilde etkilemektedir. Dahası, bu tarz müdahale ve kısıtlamalar Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın AYM'nin de "saygı ile karşılanması" gerektiğini tespit ettiği faaliyetlerinin kriminalize edilmesi çabasının devamı niteliğindedir. Cumartesi Anneleri/İnsanları'na yönelik önceki haftalardaki engelleme ve müdahaleler ile birlikte düşünüldüğünde 15 haftadır süregelen bu kısıtlamalar kolluk tarafından bir rutin haline getirilmiştir. Bu durum, kolluğun Cumartesi Anneleri/İnsanları'na yönelik müdahalelerinin farklılaşarak devam ettiğini ve idari taciz boyutuna ulaştığını göstermektedir.
- Bunlara ilaveten, İHD İstanbul Şubesi'nin bulunduğu sokaktaki polis varlığı, İHD İstanbul Şubesi ile Galatasaray Meydanı arasında Cumartesi Anneleri/İnsanları ile hak savunucularının kullanabileceği güzergah boyunca birden fazla noktada sivil giyimli polislerin dikkat çekecek şekilde beklemesi, basın açıklamasına katılacak kişi sayısının sınırlandırılması ve açıklamanın kayıt altına alınması⁹ kolluk tarafından gerçekleştirilen ve idari taciz teşkil eden kısıtlamalar, Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın ve insan hakları savunucularının toplanma özgürlüklerini kullanmaları üzerinde caydırıcı bir etki yaratabileceğini, bu caydırıcı etkinin de kendi başına toplanma özgürlüğüne yönelik bir müdahale olduğunu belirtmek gerekmektedir.¹⁰

⁸ Bkz. Maside Ocak Kışlakçı Kararı Para. 26 ve Gülseren Yoleri Kararı, par. 19.

⁹ AYM, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 11. maddesine 6529 Sayılı Kanun'un 7. maddesiyle eklenen ikinci fıkraya ilişkin yapmış olduğu incelemede, "Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde katılımcıların ve konuşmacıların ses ve görüntülerinin kolluk tarafından kayıt altına alınması, toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılım bakımından kimi bireyler üzerinde caydırıcı bir etki gösterse de bu durum oldukça sınırlı kalmakta ve suç delillerinin tespiti ile suçluların cezalandırılması yönünden elde edilecek yararlarıdan vazgeçilmesini gerektirecek bir boyuta ulaşmamaktadır. Ses ve görüntü kaydının suç delillerinin tespiti ve suçluların cezalandırılması bakımından sağlayacağı yararlar dikkate alındığında toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılım bakımından bireyler üzerinde yaratacağı sınırlı etkinin ihmal edilebilir olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca kuralda, elde edilen kayıt ve görüntülerin şüphelilerin ve suç delillerinin tespiti dışında bir amaçla kullanılmayacağı açıkça düzenlenmektedir. Bu bağlamda, şüphelilerin ve suç delillerinin tespiti amacıyla sınırlı olarak kullanılmak üzere toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde katılımcıların ve konuşmacıların ses ve görüntülerinin kolluk tarafından kayıt altına alınması öngörülme suretiyle toplantı ve gösteri yürüyüşünü düzenleme hakkına yapılan müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olmadığı ve orantısız bulunduğu söylenemez." şeklinde değerlendirmede bulunmuştur (AYM, [2014/101 E., 2017/142 K., 28.09.2017](#), para.103). Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın açıklama yapmasına izin verildiği yer yaklaşık 10 metre ilerisinde, İstiklal Caddesi ile Meşrutiyet Caddesi kesişiminde kamuoyunda MOBESE olarak da bilinen Kent Güvenlik Yönetim Sistemi'ne ait (KGYS) kameralar bulunmaktadır. Buna ek olarak okunan basın açıklaması istisnasız şekilde her hafta sosyal medyada canlı olarak yayınlanmaktadır. Bu hususlara rağmen basın açıklamasının birden fazla kamera ile kayıt altına alınması ve basın açıklamasına katılanların fotoğraflarının çekilmesinin, AYM tarafından belirtilen sınırı ("suç şüphelilerinin ve suç delillerinin tespiti") aştığı ve dolayısıyla Cumartesi Anneleri/İnsanları ile hak savunucuları üzerinde caydırıcı bir etki yarattığı ve bu uygulamanın idari taciz teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

¹⁰ Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesine ilişkin Rehber, par. 74-75.

Gözlemci kurumlar, Galatasaray Meydanı'ndaki buluşmalara yönelik soruşturmanın 26'sında "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı verildiğini hatırlatır:

8 Nisan - 4 Kasım 2023 tarihleri arasında devam eden sistematik engellemelere ve gözaltı işlemlerine rağmen İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın buluşmalarına yönelik başlatılan soruşturmanın 26'sında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar (takipsizlik kararları) verildi.

- 941. (Karar tarihi: 22 Mayıs 2023), 942. (Karar tarihi: 16 Ekim 2023), 943. (Karar tarihi: 13 Temmuz 2023), [945.](#) (Karar tarihi: 30 Kasım 2023), [947.](#) (Karar tarihi: 30 Kasım 2023), [948.](#) (Karar tarihi: 19 Eylül 2023), [949.](#) (Karar tarihi: 19 Eylül 2023), [951.](#) (Karar tarihi: 30 Kasım 2023), [952.](#) (Karar tarihi: 19 Eylül 2023), [953.](#) (Karar tarihi: 27 Ekim 2023), [954.](#) (Karar tarihi: 19 Eylül 2023),¹¹ [955.](#) (Karar tarihi: 30 Kasım 2023), [956.](#) (Karar tarihi: 30 Kasım 2023), [958.](#) (Karar tarihi: 30 Kasım 2023), [959.](#) (Karar tarihi: 27 Ekim 2023), [960.](#) (Karar tarihi: 12 Aralık 2023), [961.](#) (Karar tarihi: 12 Ekim 2023), [962.](#) (Karar tarihi: 25 Ekim 2023), [963.](#) (Karar tarihi: 30 Kasım 2023), [964.](#) (Karar tarihi: 30 Ekim 2023), [965.](#) (Karar tarihi: 25 Ekim 2023), [966.](#) (Karar tarihi: 29 Kasım 2023), [967.](#) (Karar tarihi: 11 Ocak 2024), [968.](#) (Karar tarihi: 12 Aralık 2023), [969.](#) (Karar tarihi: 12 Aralık 2023) ve [970.](#) (Karar tarihi: 18 Aralık 2023) hafta buluşmalarına yönelik başlatılan soruşturmalarda verilen takipsizlik kararları, Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın avukatlarına tebliğ edildi.
- Avukatlara tebliğ edilen takipsizlik kararları incelendiğinde kararların hiçbirisinde AYM'nin [Maside Ocak Kışlakçı](#) ve [Gülseren Yoleri](#) kararlarına bir atıfta bulunulmadığı görüldü. Savcılar, Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın kolluk tarafından engellenen buluşmalarında gözaltına alınan toplamda 625 kişi hakkında verdikleri takipsizlik kararlarına gerekçe olarak 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 32/1 maddesinde belirtilen suçun yasal unsurlarının oluşmamasını gerekçe gösterdiler.

Gözlemci kurumlar, AYM kararlarını uygulamayan kolluk görevlileri hakkında yapılan suç duyurularında İstanbul Valiliği tarafından soruşturma izni verilmediğini hatırlatır:

Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın avukatları, AYM kararlarına rağmen Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 8 Nisan - 4 Kasım 2023 tarihleri arasında Galatasaray Meydanı'nda buluşmalarını engelleyen kolluk görevlileri hakkında her hafta suç duyurusunda bulundu.

Avukatların, 29 hafta boyunca devam eden engelleme ve bu engellemelerin emrini veren, kanuna aykırı emri uygulayan ve bu sırada Cumartesi Anneleri/İnsanları ile onlara eşlik eden hak savunucularına yönelik işkence ve diğer kötü muamelede bulunan kolluk görevlileri hakkında "Toplanma ve gösteri yürüyüşü hakkı ile ifade özgürlüğünün anayasaya aykırı olarak engellenmesi suretiyle Görevi Kötüye Kullanma (TCK madde 257)", "Zor Kullanma Yetkisinde Sınırın Aşılması (TCK madde 256)", "Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma (TCK

¹¹ Gözaltı işlemleri sırasında polisin fiziksel şiddetine maruz kalan avukat Murat Çelik hakkında "görevi yaptırmamak için direnme" yönünden yürütülen soruşturmayı da aynı takipsizlik kararı ile sonlandıran savcı, müşteki polis memuru Ali Hıracı'nın iddia ettiği gibi yaralandığına dair herhangi bir görüntü kaydı olmadığını ve Murat Çelik'in gösterdiği direncin "pasif direnme" olarak değerlendirilebileceğini belirterek "görevi yaptırmamak için direnme" suçunun unsurlarının oluşmadığına karar verdi.

madde 109)” ve İşkence (TCK madde 94)” iddialarıyla yaptıkları suç duyurularının, bu rapor tarihi itibarıyla en az 17’sinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nın, İstanbul Valiliği’nden soruşturma izni talep ettiği öğrenildi.

- Suç duyurularında “işkence” iddiası olmasına ve [4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun](#)’un 2. maddesinin ek fıkrası uyarınca bu suçun soruşturulması izne tabi olmamasına rağmen izin talep edilen en az 17 suç duyurusunda ve bir Kolluk Gözetim Komisyonu başvurusunda İstanbul Valisi Davut Gül, suç duyurusu ve Kolluk Gözetim Komisyonu başvurusuna konu emniyet görevlileri hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na ve Komisyon’a soruşturma yürütmesi için izin verilmemesine karar verdi. Vali Gül ayrıca emniyet görevlileri hakkında disiplin soruşturması açılmasına gerek olmadığına kanaat getirdi ve dosyanın işleminden kaldırılmasına karar verdi. Cumartesi Anneleri/İnsanları’nın avukatlarına tebliğ edilen kararlara göre Vali Gül, 942., 943., 945., 948., 949., 950., 951., 952., 954., 955., 956., 957., 958., 960., 961., 962. ve 964. hafta buluşmalarını engelleyen ve Cumartesi Anneleri/İnsanları ile onlara eşlik eden hak savunucularına yönelik işkence ve diğer kötü muamelede bulunan kolluk görevlileri hakkında soruşturma yapılmasına izin vermedi.
- Avukatlara tebliğ edilen valilik kararları incelendiğinde [Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği](#)’nin 62. maddesinde ve [Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanunun Uygulanması ile İlgili Olarak İçişleri Bakanlığınca Yürütülecek İşlemlere İlişkin İçişleri Bakanlığınca Yürütülecek İşlemlere İlişkin Yönerge](#)’nin 24. maddesinde hakkında inceleme yapılan kolluk görevlilerinin ifadelerinin alınmasının ön inceleme raporu için esas olduğu belirtilmesine rağmen valilik kararlarında alıntılanan raporlarda bu yönde bir işlem yapılmadığı görüldü.
- Alıntılanan ön inceleme raporlarında haklarında inceleme yapılan kolluk görevlilerinin topladığı evrak ve mülki idarenin yasaklama kararlarının esas alındığı tespit edildi. Örneğin 957. hafta buluşmasında Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularına işkence ve diğer kötü muamele uygulayan kolluk görevlileri hakkında yapılan suç duyurusunda soruşturma izni verilmemesi yönünde görüş bildirilen ön inceleme raporunda, İstiklal Caddesi üzerinde iki farklı “güvenlik çemberi” oluşturulduğu bilgisi dahi verilmeden kolluk görevlileri tarafından hazırlanan “yakalama tutanağı”ndan hareketle Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularının tek bir grup olarak gözaltına alındığı kabul edilerek “gruba üç defadan fazla olacak ve grubunun tamamının duyabileceği şekilde” anons yapıldığı iddia edildi. İlgili haftanın [gözlem raporunda](#), İstiklal Caddesi üzerinde iki farklı “güvenlik çemberi” oluşturulduğu ve Galatasaray Lisesi önünde oluşturulan “güvenlik çemberi”nde ablukaya alınan Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularına herhangi bir “Dağılın” anonsu yapılmadığı kayıt altına alınmıştı. Ön inceleme raporunda barışçıl protestolara yönelik polis müdahalelerindeki tavırları ve birçok suç duyurusuna konu olan eylemleri ile kamuoyunda bilinen ve daha sonra Başakşehir İlçe Emniyet Müdürü olarak atanan polis amirinin, Emek Partisi (EMEP) İstanbul Milletvekili İskender Bayhan’ın danışmanı Ekinsu Devrim Danış’ı işkenceyle tehdit ettiğine dair ifadesi de dikkate alınmadı.

- Özetle, ön inceleme raporlarında Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın buluşmalarının kanunsuz olduğu, müdahalelerin orantılı olduğu, her buluşma için yasada belirtildiği şekilde üç kez "Dağılın" anonsu yapıldığı ve imkan sağlanmasına rağmen Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularının dağılmamakta ısrar ettikleri, diğer bir ifadeyle 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 32/1 maddesinde belirtilen suçun unsurlarının oluştuğu, iddia edilerek soruşturma izni verilmemesi yönünde görüş bildirildi. Bu bağlamda gözlemci kurumlar, 950. hafta hariç olmak üzere aynı haftalara ilişkin savcılıklarca verilmiş takipsizlik kararlarının 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 32/1 maddesinde belirtilen suçun yasal unsurlarının oluşmadığı şeklinde gerekçelendirildiğine dikkat çeker.
- Bir üçüncü sınıf emniyet müdürü tarafından hazırlanan 942. haftayla ilgili rapor haricinde, ön inceleme raporlarının, beş farklı ikinci sınıf emniyet müdürü tarafından hazırlandığı görüldü. 10 haftaya ilişkin ön inceleme raporunun aynı emniyet müdürü tarafından hazırlandığı tespit edildi. 955. ve 961. hafta raporlarının ise birçok haftada Galatasaray Meydanı'nda bulunduğu tespit edilen ve 30 Eylül 2023 tarihindeki [966. hafta](#) buluşmasını engellemeye yönelik İstiklal Caddesi üzerinde oluşturulan "güvenlik çemberi" içerisinde Cumartesi Anneleri/İnsanları ve hak savunucularına uygulanan fiziksel şiddeti çember dışından izleyen polis amirleri arasında olduğu tespit edilen ve o dönemde İkinci Bölge İlçelerden Sorumlu İl Emniyet Müdürü Yardımcısı olan polis amiri tarafından hazırlandığı görüldü.
- Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın avukatlarının 948., 949., 950., 952., 954., ve 959. hafta buluşmalarını engelleyen, bu engellemelerin emrini veren, kanuna aykırı emri uygulayan ve bu sırada Cumartesi Anneleri/İnsanları ile onlara eşlik eden hak savunucularına yönelik işkence ve diğer kötü muamelede bulunan kolluk görevlileri hakkında ayrı ayrı yaptıkları suç duyurularının her bir hafta için olgular, engelleme ve müdahaleler ile şüpheliler farklı olmasına rağmen İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından birleştirildiği öğrenildi. Suç duyurularını birleştiren savcı, suç duyurusuna konu kolluk görevlileri hakkında soruşturma yürütmek için valilikten de toplu şekilde izin istedi. Vali Davut Gül, savcılığın talebini toplu şekilde reddetti.
- 18 Ocak 2024 tarihli, [964. hafta](#) buluşmasına ilişkin kararında İHD Eş Genel Başkanı Hüseyin Küçükbalaban'ın Kolluk Gözetim Komisyonu'na yaptığı başvuruya Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın avukatlarının aynı haftaya ilişkin yaptığı suç duyurusunun birleştirildiği ve Vali Davut Gül'ün iki farklı başvuru sonucunda istenen soruşturma izni taleplerini birlikte reddettiği görüldü.
- Her ne kadar AYM kararlarına bir atıfta bulunulmasa da Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın barışçıl toplantıları hakkında açılan soruşturmalarda takipsizlik kararları verilirken "suç unsuru" bulunmadığı savcılık tarafından da teyit edilen buluşmaları engelleyen, Cumartesi Anneleri/İnsanları'na işkence ve diğer kötü muamele yasağına aykırı olacak şekilde fiziksel şiddet uygulayan polis amirleri ve memurları hakkında hükümetin Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne sunduğu

Faaliyet Planı'ndaki argümanları¹² ile çelişkili şekilde ve yasaya aykırı olarak soruşturma izni verilmemesi mantiken ve hukuken açıklanamayacak bir durumdur.

Gözlemci kurumlar, İstanbul Valiliği tarafından soruşturma izni verilmemesi yönündeki kararlara yapılan itirazlarda İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nin hukuken açıklanamayacak, çelişkili kararlar verdiğine dikkat çeker:

Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın avukatları, izne tabi olmamasına rağmen İstanbul Valiliği'ne gönderilen suç duyuruları için valilik tarafından soruşturma izni verilmemesini İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne götürdüler. İtirazları inceleyen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci Dava Dairesi, verdiği ilk kararla çelişen ve hukuken açıklanamayacak gerekçelere dayandırılan red kararları vermiştir.

- Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın 22 Nisan 2023 tarihindeki 943. hafta buluşmasını engelleyen polis amirleri ve memurları hakkında yapılan suç duyurusunun ardından ilgili polis memurları hakkında İstanbul Valiliği'nin soruşturma izni vermemesine Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın avukatlarının yaptıkları itirazı inceleyen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci Dava Dairesi, valiliğin verdiği soruşturma izni verilmemesi kararının kaldırılmasına ve dosyanın “genel hükümlere göre işlem yapmak üzere” İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine 17 Ekim 2023 tarihinde oybirliğiyle karar verdi. Mahkeme, kararını şu şekilde gerekçelendirdi: “Dosyanın incelenmesinden müştekilerin İstanbul Emniyet Müdürlüğü görevlileri hakkında; orantısız güç kullandıkları ve işkence uyguladıkları iddiaları üzerine 4483 sayılı Yasa uyarınca yapılan ön inceleme sonucunda üzerlerine atılan ‘orantısız güç kullanma’ ve ‘işkence’ fiillerinin göreviyle bir ilgisi bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, ilgililere isnat edilen orantısız güç kullanma ve işkence fiillerinin görev sırasında olmakla birlikte görevden kaynaklanmadığı yani görev sebebiyle işlenmediği açık olduğundan, 4483 sayılı Yasanın yukarıda anılan 2. maddesi hükmü karşısında bu Yasanın öngördüğü özel soruşturma usulünün uygulanması ve soruşturma izni verilmesi/verilmemesi yolunda karar tesis edilmesi mümkün değildir.”
- Aynı daire, ilgili suç duyurularında benzer şekilde “orantısız güç kullanma” ve “işkence” iddiaları olmasına rağmen, yukarıdaki kararının aksine İstanbul Valisi Davut Gül'ün 10 haftaya ilişkin yapılan suç duyurularında soruşturma izni vermemesine karşı Cumartesi Anneleri/İnsanları'nın avukatlarının yaptığı itirazları reddetti. İlgili kararların tarihlerine bakıldığında mahkemenin tüm itirazları 13 Aralık 2023 ve 20 Aralık 2023 tarihlerinde incelediği ve dosyaları yalnızca “görevi kötüye kullanma” yönünden değerlendirdiği görüldü. Daire, avukatların itirazlarını reddettiği tüm kararlarını şu şekilde gerekçelendirdi: “... Galatasaray Meydanı'nda toplanılmasına

¹² Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından icrası denetlenen *Batu ve diğerleri v. Türkiye* Dava Grubu'na 5 Temmuz 2023 tarihinde Faaliyet Planı sunan Türkiye, planın 100. paragrafında soruşturma izni hakkında şu ifadeleri kullanmaktadır: “Yukarıda belirtilenler ışığında; yetkililer, güvenlik güçleri tarafından işlenen işkence, kötü muamele veya zor kullanma yetkisinin aşılması veya kasti yaralama veya hakaret suçlarında idari iznin kesinlikle gerekli olmadığı ve Türk Yargısı'nın pratiğinin [Avrupa İnsan Hakları] Sözleşmesi ile tamamen uyum içerisinde olduğunu vurgularlar.”, <https://rm.coe.int/0900001680abdc5b>

müsaade edilmediği, zor kullanıldığı, kişilerin hürriyetinden yoksun bırakıldığı, görevlilerin görevini kötüye kullandığı iddiaları üzerine yapılan ön inceleme sonucunda, ilgililer hakkında ceza soruşturması yapılmasına yeterli bilgi ve belgenin dosya muhteviyatı itibariyle mevcut olmadığı anlaşıldığından, soruşturma izni verilmemesine ilişkin kararın Dairemizce yöntem ve yasaya uygun bulunması nedeniyle yapılan itirazların reddine [...] oybirliğiyle karar verildi.”